

Concept PvE ODS de Bundeling

R

O

Programma van Eisen ODS de Bundeling
15.12.2023
Concept rapportage
Bunde

RO

RO groep
Wilhelminasingel 58, Maastricht
Postbus 3086
6202 NB

info@rogroep.nl
+31 43 350 00 50
www.rogroep.nl

Inhoud

1	<i>Inleiding</i>	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Opgave	5
1.3	Doel en status	5
1.4	Leeswijzer	5
2	<i>Huidige situatie</i>	7
2.1	Planlocatie	7
2.2	QuickScan Bestemmingsplan	9
2.3	Uitgangspunten vooronderzoek	11
3	<i>Visie op het kindcentrum</i>	12
3.1	Onderwijsvorm Dalton	12
3.2	Visie op inhoud	15
4	<i>Functioneel Ruimtelijk Programma van Eisen</i>	17
4.1	Algemene randvoorwaarden en uitgangspunten	17
4.2	Algemene ontwerpuitgangspunten en beeldkwaliteit	18
4.3	Functioneel Programma van Eisen	22
4.4	Ruimtelijk Programma van Eisen	24
4.5	Relatieschema	26

5	<i>Technisch Programma van Eisen</i>	27
5.1	Randvoorwaarden Technische PvE	27
5.2	Algemene eisen / bouwfysische eisen	27
5.3	Bouwkundige eisen	28
5.4	Elektrotechnische eisen	29
5.5	Werktuigbouwkundige eisen	29
6	<i>Programma van eisen buitenruimte</i>	30
6.1	Uitgangspunten buitenruimte	30
6.2	Visie op de buitenruimte/ natuurtuin	30
6.3	Speelterreinen	31
6.4	Eisen buitenruimte	32
6.5	Parkeernormen en fietsenstalling	33
	<i>Bijlagen</i>	35
	Bijlage 1 Bundelingse Daltonhandboek 2024	35
	Bijlage 2 De Bundeling: a 21st Century School Building Report (UCM Thinktank, 2022)	35
	Bijlage 3 Wensbeelden en sfeerimpressies van ODS de Bundeling	35
	Bijlage 4 Integraal ruimtelijk Programma van Eisen	35
	Bijlage 5 Relatieschema ODS de Bundeling & Verdeling relaties per verdieping	35

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeenteraad van Meerssen heeft in 2021 het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs & Opvang 2021-2035 (IHP) vastgesteld. Het huidige schoolgebouw van ODS de Bundeling is verouderd en niet meer geschikt voor het hedendaagse onderwijs. Daarom is in het IHP prioriteit gegeven aan nieuwbouw voor basisschool ODS de Bundeling. Door de gemeente is in december 2022, na enkele jaren van voorbereiding, groen licht gegeven voor de verdere ontwikkeling van nieuwbouwplannen voor ODS de Bundeling op de bestaande locatie aan de Lindenlaan. Tijdens de bouw wordt tijdelijke huisvesting beoogd, als locatie is hiervoor de andere zijde van basisschool Franciscus aan de Kersenlaan aangewezen.

1.2 Opgave

Aan RO groep is door onderwijsstichting kom Leren de opgave meegegeven het programma van eisen samen te stellen voor een nieuwe school voor 200 leerlingen samen met één peutergroep van 16 kinderen voor kindpartner Spelenderwijs (onderdeel van MIK & PIW Groep). Daarbij is gezocht naar een optimale aansluiting met de naastgelegen bestaande kinderdagopvang en buitenschoolse opvang van MIK (onderdeel van MIK & PIW Groep). Op basis van gelijkwaardigheid is door beide partijen een gezamenlijke visie uitgewerkt voor ODS de bundeling. In samenspraak met de partners is deze inhoudelijke visie vertaald naar een integraal programma van eisen dat geprojecteerd is op de locatie aan de Lindenlaan.

1.3 Doel en status

Het voorliggend programma van eisen geeft een weergave van de inhoudelijke ambitie, de activiteiten en het functionele en kwalitatieve eisenpakket van de nieuwbouw voor ODS de Bundeling. In dit proces zijn stichting kom Leren, MIK & PIW Groep en gemeente Meerssen nauw betrokken. Tevens zijn vertegenwoordigers van gemeente Meerssen, schoolbestuur, schooldirecteur, leerkrachten van ODS de Bundeling, MIK & PIW Groep, en locatiemanager MIK & PIW Groep in ateliersessies bijeengebracht. Zij hebben onder begeleiding van RO groep hun individuele en gezamenlijke ambities ten aanzien van functioneel-ruimtelijke aspecten, relaties binnen het gebouw en terrein, alsmede relaties met de directe omgeving van het gebouw vastgelegd.

Dit programma van eisen geldt als handleiding bij verdere planuitwerking (ontwerp, ontwikkeling, realisatie). Het voorliggende programma is een dynamische rapportage zodat ook onvoorziene ontwikkelingen kunnen worden meegenomen binnen dit project.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie van ODS de Bundeling. Hier is onder andere aandacht voor de omvang van het perceel, bestemmingsplan en andere randvoorwaarden. Hoofdstuk 3 beschrijft de gezamenlijke visie van ODS de Bundeling. Deze visie is opgesteld aan de hand van aangereikte informatie, individuele gesprekken en atelierssessies. De gewenste werkwijze van het daltononderwijs, alsmede de wensen en ambities ten aanzien van ruimten worden hierin benoemd. Hoofdstuk 4 formuleert de kaders en ruimtelijk-functionele uitgangspunten van ODS de Bundeling. Aan de hand van een relatieschema worden de gewenste relaties tussen de verschillende functies en ruimten, zoals de gebruikers deze voor ogen zien, weergegeven. Hoofdstuk 5 beschrijft de technische uitgangspunten en duurzaamheid waar ODS de Bundeling aan moet voldoen. Hoofdstuk 6 gaat in op de uitgangspunten voor de planlocatie, parkeren en het Programma van Eisen voor de buitenruimten.

2 Huidige situatie

2.1 Planlocatie

In Bunde wordt het landschap voor onderwijs en opvang gekenmerkt door twee scholen (Bs. Franciscus en ODS de Bundeling) die gezamenlijk plaats bieden aan 520 leerlingen, Peuteropvang 't Vliegje (incl. Voor en Vroegschoolse Educatie VVE), Kinderdaverblijf voor drie groepen en Buitenschoolse opvang. Regelmatige afstemming en samenwerking vinden plaats tussen Openbare Daltonschool De Bundeling en 't Vliegje, waarbij gezamenlijk wordt gewerkt aan het VVE-beleid. Peuters van 't Vliegje nemen deel aan passende activiteiten van de school. Bovendien onderhoudt de school samenwerkingen met het kinderdagverblijf De Lindemburcht en BSO & Zo op Lindenlaan 73. Deze partners maken tevens gebruik van de kindernatuurtuin, waarbij gezamenlijk gestreefd wordt naar een positieve bijdrage aan het welzijn van elk kind.

Figuur 2.1 geeft van links naar rechts Basisschool Franciscus, ODS de Bundeling, KDV/BSO van MIK & PIW Groep en Gymzaal de Koprol weer.

Figuur 2-1 Luchtfoto onderwijslandschap Bunde

Momenteel staat basisschool Franciscus voor ongeveer 400 m² leeg. De invulling van deze ruimte zal in de toekomst nog nader worden bepaald. In het onderzoek is Basisschool Franciscus buiten beschouwing gelaten, het eventueel verplaatsen van de BSO en KDV van MIK & PIW Groep is open gelaten voor discussie en voor de gymzaal wordt een vervanging over 8 jaar verwacht.

Figuur 2-2 ODS de Bundeling met zicht op speelterrein, hoofdentree en zijentree

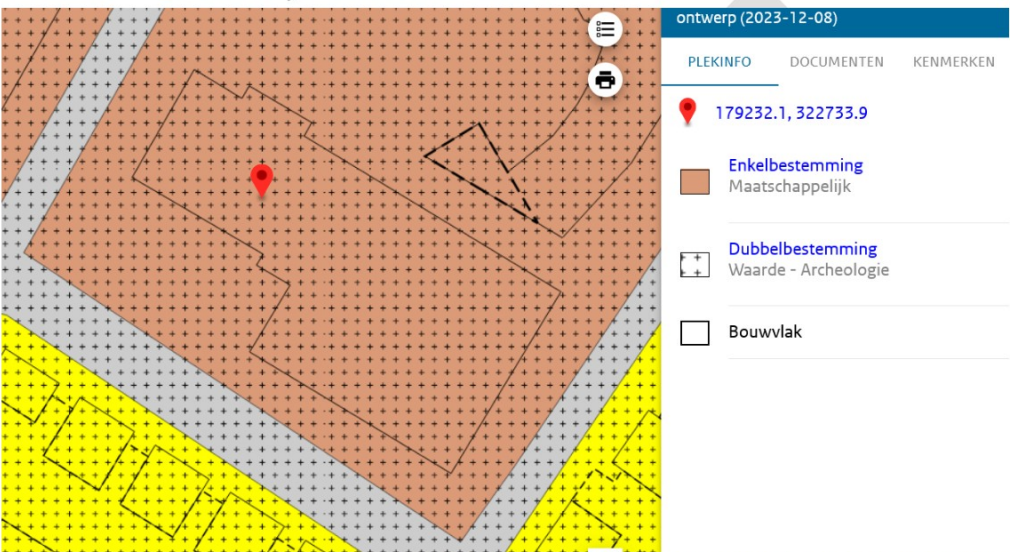
Het huidige gebouw heeft een ruimtecapaciteit van 1.095 m² bvo, waarvan 1.005 m² voor onderwijs in gebruik is en 90 m² bvo voor de peuteropvang. De Quicksan in het IHP (2021) geeft ODS De Bundeling een matige score met een zeer negatieve score ten aanzien van het bouwkundige aspect. Het gebouw van ODS De Bundeling is op meerdere onderdelen einde levensduur. Het gebouw is in economisch opzicht ook afgeschreven. In het IHP wordt daarom ook nieuwbouw voorgesteld.

Figuur 2-3 Kadastraal perceel van ODS de Bundeling (blauw lijn perceel)

2.2 QuickScan Bestemmingsplan

De locatie van ODS de Bundeling wordt in het kadaster beschreven onder de kadastrale aanduiding Bunde C-1193 en beslaat een perceel ter grootte van 3.883 m², zie afbeelding 2.2. Op de locatie is de 'beheersverordening kernen, vastgesteld op 2014-02-27' van kracht. Momenteel ligt er een 'ontwerp bestemmingsplan Meerssen' sinds 8 december 2023 ter inzage. Dit omvat alle bestemmingsplannen van de gemeente Meerssen. Gezien het bestemmingsplan de beheersverordening zal gaan vervangen verwijzen wij in deze paragraaf uitsluitend naar het bestemmingsplan van 8-12-2023. Op het terrein zijn de volgende bepalingen: Archeologie, Maatschappelijk en bouwvlak. Ten opzichte van de beheersverordening vervalt de 'other: rode contour', maar dit had al geen effect op het bouwen van een schoolgebouw.

Figuur 2-4 Bestemmingsplan (beheersverordening) voor kern Bunde met locatiebepalingen voor ODS de Bundeling

Waarde Archeologie

Het terrein valt onder *waarde – Archeologie 5 ‘zones met middelhoge trefkans, zones met lage trefkans’*, zie afbeelding 2.5. Dit heeft gevolgen als dieper wordt gegraven dan 50cm over een oppervlakte van 1000 m². Als dit het geval is dan zal een archeologisch onderzoek moeten plaatsvinden. Voor waardecategorie 5 dient aan het bevoegd gezag een rapport te worden overlegd waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld. Het bevoegd gezag kan op basis van de rapportage aanvullende voorschriften verbinden aan de vergunning. In een later stadium dient dit verder worden uitgewerkt.

		1. Verstorings diepte	2a. Omgevingsvergunning of ruimtelijk plan met bekende verstoring	2b. Ruimtelijke plan met onbekende verstoring
Cat.	Omschrijving		Oppervlakte reële verstoring	Oppervlakte plangebied
5	Zones met middelhoge trefkans; zones met lage trefkans, maar mogelijk bijzondere dataset	Buiten bebouwde kom: <40 cm	<1000 m ²	<2500 m ²
		Binnen bebouwde kom: <50 cm		

Figuur 2-5 Passage uit bestemmingsplan, beschrijving over archeologie

Artikel 17 Waarde Maatschappelijk (voorheen artikel 15)

Voor de waarde Maatschappelijk geldt dat gronden ook zijn bestemd voor onderwijs en educatie en de daarbij behorende voorzieningen. Hier geldt dat uitsluitend gebouwd mag worden in het bouwvlak, met uitzondering van de fietsenstalling deze mag buiten het bouwvlak. De hoogte van een bouwlaag bedraagt maximaal 4,50 meter. De goothoogte en bouwhoogte mag niet meer bedragen dan bij het in werking treden van de beheerverordening.

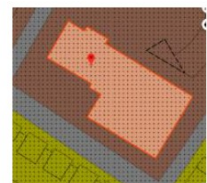
Artikel 17.2.2 (voorheen 15.2.2) beschrijft de volgende bepalingen:

- b) Het bouwvlak mag geheel worden bebouwd, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' ten hoogste het aangeduide bebouwingspercentage is toegestaan;
- c) De voorgevel van gebouwen wordt in of evenwijdig aan de naar de weg gekeerde bouwgrens gebouwd;
- d) In het bouwvlak mag in niet meer dan twee bouwlagen worden gebouwd, tenzij ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal bouwlagen' een afwijkend aantal bouwlagen is aangegeven;
- e) De hoogte van een bouwlaag bedraagt ten hoogste 4,50 meter;
- f) De goothoogte van gebouwen bedraagt niet meer dan de goothoogte van het gebouw, zoals die bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van de beheers verordening en met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte' ten hoogste de aangeduide goothoogte is toegestaan;
- g) De bouwhoogte van gebouwen bedraagt niet meer dan de bouwhoogte van het gebouw, zoals die bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan en met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' en de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' ten hoogste de aangeduide bouwhoogte is toegestaan;
- h) De bouwhoogte van gebouwen bedraagt niet meer dan de bouwhoogte van het gebouw, zoals die bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van de beheers verordening en met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' ten hoogste de aangeduide bouwhoogte is toegestaan;

De bouwhoogte van twee verdiepingen van ODS de Bundeling mag max. 9 meter hoog zijn en moet gebouwd worden binnen het bouwvlak. Echter belemmert de bepaling dat de max. goothoogte van het huidige gebouw dient te worden aangehouden als max. bouwhoogte een bouwvolume van twee bouwlagen. Gezien het bouwen in tweelagen naar waarschijnlijkheid in strijd is met de beheersverordening en het nieuwe bestemmingsplan zal vervolgonderzoek moeten plaatsvinden naar de best passende juridische vervolgstappen, mits bouwen in twee lagen als hard uitgangspunt blijft gelden.

Bouwvlak

Het bouwvlak geeft de contour aan waarbinnen gebouwd mag worden, dit is grofweg de contour van het huidige gebouw van ODS de Bundeling met uitloop richting de oostzijde. Het bouwvlak gaat daar over in een ander kadastraal perceel dat niet in eigendom is van de school, en waarop dus niet gebouwd kan worden (zie ook kadastrale perceelsgrenzen).

2.3 Uitgangspunten vooronderzoek

De uitgangspunten uit een aantal vooronderzoeken zoals het IHP Meerssen, locatiekeuze Bundeling en de Ronde langs de velden is gebruikt voor de eisen en wensen van de gemeente,

IHP Meerssen

In het IHP Meerssen is het volgende opgenomen.

IHP Meerssen

Het gebouw van ODS De Bundeling en Peutercentrum 't Vliegje voldoet in ruimtelijk, bouwkundig, functioneel en (klimaat)technisch opzicht niet. Oplossing van deze problematiek beschouwen gemeente en IHP-partners als zorgplicht. In een businesscase dienen schoolbestuur, -directeur, kindpartners en gemeente te onderzoeken op welke manier een toekomstbestendige oplossing kan worden gevonden, gericht op het ontwikkelen van een kindcentrum.

Naar aanleiding van dit advies is de verdere uitwerking van de businesscase opgestart.

Raadsvoorstel december 2022

In het raadsvoorstel van 15 december 2022 heeft de gemeenteraad besloten, op basis van de voorgestelde scenario's in de businesscase, dat nieuwbouw van ODS de Bundeling op de huidige locatie zal plaatsvinden.

3 Visie op het kindcentrum

In samenwerking met onderwijsstichting kom Leren en de kindpartner MIK & PIW Groep is op basis van (gezamenlijke) ambities een visie ontwikkeld voor de nieuwbouw van ODS de Bundeling. Door middel van individuele gesprekken en atelierssessies zijn de individuele en collectieve aspiraties van zowel de school als de kindpartner geïntegreerd in een visie. ODS de Bundeling is sinds 2020 een 'Daltonschool', de eerste van Zuid-Limburg. De onderwijsvorm Dalton heeft zijn weerslag op de leeromgeving. Het is van cruciaal belang dat de architect specifieke ontwerpeisen voor het Daltononderwijs mee neemt. Dit hoofdstuk schetst eerst de ambities voor een 'Dalton-onderwijsvoorziening Bundelingse stijl'. Daarna worden de gezamenlijke thema's geschetst die zijn aangekaart tijdens de atelierssessies.

3.1 Onderwijsvorm Dalton

Uitgangspunten Daltononderwijs in Nederland

Daltononderwijs is een onderwijsmethode die zijn oorsprong vindt in de Verenigde Staten, ontwikkeld door ██████████ in het begin van de 20e eeuw. Het daltononderwijs kent drie hoofdprincipes, namelijk:

- **Vrijheid in gebondenheid:** Leerlingen krijgen ruimte om zelf keuzes te maken, maar binnen de grenzen die de leerkracht stelt. Er is sprake van een gebalanceerde mix van vrijheid en structuur.
- **Zelfstandigheid:** Het stimuleren van zelfstandigheid blijft een kernprincipe. Leerlingen worden aangemoedigd om hun eigen leerproces te organiseren en verantwoordelijkheid te nemen voor hun taken.
- **Samenwerken:** Samenwerken wordt bevorderd om sociale vaardigheden te ontwikkelen en een positieve leeromgeving te creëren. Het gaat om het leren van en met elkaar.

De Nederlandse daltonidentiteit, geworteld in oorspronkelijke drie principes, heeft zich in 2012 aangepast aan de evolutie van onderwijs en maatschappij. Gedreven door inzichten in ontwikkelingspsychologie zijn vijf kernwaarden geïntroduceerd. Deze kernwaarden vormen de leidraad voor het hedendaagse daltononderwijs en worden hieronder kort beschreven. Voor een visuele weergave van deze kernwaarden, zie de bijgevoegde afbeelding.

Figuur 3-1 Vijf kernwaarden van het Daltononderwijs

1. **Samenwerking:** Daltonschole bevorderen samenwerking als een essentieel onderdeel van de 'leefgemeenschap', waar leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolleiders en bestuur leren met en van elkaar. Het doel is het ontwikkelen van sociale vaardigheden, reflectie en uiteindelijk democratisch burgerschap.
2. **Vrijheid & verantwoordelijkheid:** Vrijheid in daltononderwijs betekent niet onbeperkte vrijheid, maar het bieden van ruimte binnen duidelijke grenzen, oftewel de

gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. Leerlingen leren verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen keuzes en omgeving, waardoor ze een actieve leerhouding ontwikkelen.

3. **Effectiviteit:** Dalton is een maatregel om effectiever te werken door de inzet van tijd, menskracht en middelen. Het stimuleert leerlingen om verantwoordelijkheid te nemen voor hun taken, wat het onderwijs doelmatiger maakt.
4. **Zelfstandigheid:** Zelfstandig leren en werken zijn kernaspecten van daltononderwijs. Leerlingen worden gestimuleerd om actief problemen op te lossen, doelgericht te werken aan taken en zelfstandig beslissingen te nemen, wat bijdraagt aan hun ontwikkeling als zelfredzame individuen.
5. **Reflectie:** Reflectie is een integraal onderdeel van daltonscholen, waar leerlingen en docenten regelmatig nadenken over hun gedrag, werk en samenwerking. Het bevordert kritisch denken, zelfevaluatie en continue verbetering op individueel en schoolniveau.

Het is belangrijk op te merken dat de invulling van daltononderwijs in Nederland in de loop der tijd geëvolueerd is en Daltonscholen verschillende accenten leggen binnen deze principes. Daltonscholen hebben vaak een eigen interpretatie en aanpak, waardoor er variatie kan zijn in de wijze waarop de principes worden toegepast. Dit geldt ook voor ODS de Bundeling, de uitgangspunten zijn vastgelegd in het Bundelingse Daltonhandboek 2024 (zie bijlage 1).

Uitgangspunten Daltononderwijs op ODS de Bundeling

De onderwijsvorm “Dalton” wordt sinds 2019 op ODS de Bundeling toegepast en is nog altijd in ontwikkeling. Sinds 2019 heeft de school het officiële predicaat ‘daltonschool’. Enkele specifieke ontwikkelrichtingen van het daltononderwijs voor ODS de Bundeling en de vertaling in ruimtelijke zin worden in deze subparagraaf geschetst.

Dalton-Visie ODS de Bundeling

Het hoofddoel van Dalton is *‘Fearless human being’*, de mens zonder vrees. Dit betekent dat leerlingen zich bewust zijn van en verantwoordelijk voelen voor hun acties, en deze verantwoordelijkheid effectief dragen.

Aanvullend aan de vijf kernwaarden van het daltononderwijs heeft ODS de Bundeling een eigen visie toegevoegd die ook op vijf vingers van een hand is uit te leggen. Met deze principes wil De Bundeling ‘de puntjes op de “i” zetten’ aangaande daltononderwijs. De vijf vingers op een hand zijn:

1. Ik mag er zijn.
2. Ik leer door te doen.
3. Ik kan het, ik groei.
4. Wat heb ik nodig?
5. Leven is een kunst!

De vijf aanvullende principes worden dagelijks in de praktijk toegepast in het streven naar een positief pedagogisch schoolklimaat. Dit bevordert een gerichte en plezierige ontwikkeling voor zowel kinderen als leerkrachten, waarbij het doel is om het maximale potentieel te

benutten. In de afgelopen tien jaar heeft de school een eigen methodologie ontwikkeld om de onderwijsvisie te realiseren, met een voortdurende ambitie om excellentie na te streven.

Eigen ontwikkelvrijheid

In ruimtelijke zin betekent het dat sinds de invoering van het Daltononderwijs klassikaal onderwijs niet meer plaatsvindt op ODS de Bundeling. Hoewel er nog steeds korte instructiemomenten zijn, hebben leerlingen de vrijheid om de rest van de dag zelf in te vullen, waarbij ze voornamelijk zelfstandig werken. Zij zoeken zelf de middelen in het gebouw die ze nodig hebben om de leerdoelen te bereiken. Docenten staan altijd paraat voor vragen of begeleiding. Het Daltonsysteem biedt enerzijds persoonlijke begeleiding aan kinderen, terwijl anderzijds andere leerlingen niet hoeven te 'wachten' op hun medeleerlingen.

Wereldoriëntatie

Op de Openbare Daltonschool De Bundeling staat wereldoriëntatie centraal als een dynamisch en ontwikkelingsgericht proces. In de groepen 1 tot en met 4 ervaren kinderen *Speelplezier* en *Wereldspel*, waarbij ze binnen thema's een speelse leeromgeving krijgen om de wereld te ontdekken. Vanaf groep 5 wordt dit voortgezet als *Wereldwerk*, waarbij kennis en vaardigheden worden opgedaan binnen wereldoriëntatie en zaakvakken. De school stimuleert onderzoekend leren, creativiteit en ICT-vaardigheden. Wereldwerk speelt in op de nieuwsgierigheid van kinderen om de wereld te verkennen.

ODS de Bundeling is bezig om wereldoriëntatie vorm te geven volgens de principes van Deep Learning (zie tekstkader).

Deep Learning:

"Deep Learning op ODS De Bundeling betekent: De krachtige elementen van Dalton aanvullen én verdiepen met de 6 C's (Character, Citizenship, Collaboration, Communication, Creativity en Critical Thinking) en 4 elementen binnen het onderwijs (pedagogische aanpakken, leerpartnerschappen, krachtige inzet van digitale middelen en leeromgevingen) en betekenisvolle thema's, waardoor onze leerlingen en leerkrachten 'fearless human wereldburgers' mogen zijn die met beide benen stevig in de wereld staan en op school de hele dag Dalton+ (be)leven, waarbij dezelfde taal wordt gesproken door iedereen."

Wetenschap en techniek

In samenwerkende projecten leren leerlingen onder begeleiding van een specifieke techniekcoördinator aspecten van wetenschap en techniek te onderzoeken, ontdekken en ontwerpen. Het school specifieke programma Wetenschap & Technologie, vergelijkbaar met het Wereldwerk voor wereldoriëntatie, is opgebouwd rond thema's zoals licht, lucht, water, bouw, beweging, geluid, magnetisme en weer. Door middel van experimenteren en uitproberen, gebaseerd op de visie *"Ik leer door te doen"*, ontwikkelen leerlingen producten die verband houden met de thema's, waardoor ze een actieve rol spelen in hun eigen leerproces.

Daltonpas

In het kader van de daltonwerkwijze wordt instructie op vaste tijdstippen gegeven volgens een kwartiertjesrooster. Dit rooster is zichtbaar voor alle leerlingen in het klaslokaal, waardoor zij op de hoogte zijn van het moment waarop zij specifieke instructies zullen ontvangen. Gedurende de rest van de dag of week hebben leerlingen *"daltontijd"*, waarin ze zelfstandig aan hun weektaak, periodetaken of andere leerdoelen kunnen werken. Tijdens daltontijd nemen leerlingen zelf het initiatief om te bepalen op welke werkplekken ze willen werken, gebruikmakend van een stiltehalpas, kamerpas of buitenpas. Deze aanpak heeft als

doel de autonomie van de leerlingen te bevorderen en biedt leerlingen de flexibiliteit om hun eigen leerproces te structureren.

Doelgericht leren

Daltonschool De Bundeling biedt passend onderwijs aan leerlingen vanaf 4 tot 13 jaar. In het Daltononderwijs staat doelgericht leren centraal. Leerkrachten bespreken samen met de kinderen welke leerdoelen extra aandacht vereisen. Hierdoor krijgt elk kind de kans om op verschillende momenten aan specifieke doelen te werken. De onderwijstijd wordt afgestemd op de individuele onderwijsbehoefte van elke leerling, waardoor sommige leerlingen meer oefentijd kunnen besteden aan bepaalde leergebieden dan anderen.

Weerbaarheid

Op ODS De Bundeling is weerbaarheid volledig geïntegreerd in het leer- en groeiproces van de leerlingen. Met gecertificeerde Rots & Water trainers wordt, maandelijks, op een gestructureerde en speelse manier gewerkt aan zelfvertrouwen en respect, van Kiezel & Druppel in groep 1/2 tot Rots & Water in groepen 3 tot en met 8. De focus op zelfinzicht en het begrijpen van persoonlijke grenzen draagt niet alleen bij aan weerbaarheid maar bevordert ook veerkracht en zelfredzaamheid. De nadruk op keuzevrijheid – sta je sterk of beweeg je soepel mee – voegt waarde toe aan de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen op De Bundeling.

3.2 Visie op inhoud

In nauwe samenwerking met de partners van ODS De Bundeling zijn verschillende thema's besproken. Deze paragraaf dient als een uitwerking van de visie die is ontstaan rondom deze besproken thema's. Hierin worden de kernpunten en standpunten over de behandeling van deze onderwerpen uiteengezet, waarbij de gedeelde visie van de partners helder naar voren komt. Deze gezamenlijke benadering biedt een solide basis voor verdere stappen en besluitvorming binnen ODS De Bundeling.

Samenwerken

Binnen het thema samenwerken zetten ODS de Bundeling en kindpartner zich gezamenlijk in om een nauwe en constructieve samenwerking te bevorderen. Zowel op inhoudelijk als gebouwelijk vlak streven ze ernaar om zoveel mogelijk te delen. Hierbij wordt gedacht aan gezamenlijke studiedagen en inhoudelijke overlegmomenten over de ontwikkeling van het kind, met als doel een effectieve en soepele overdracht tussen de verschillende partners.

Een belangrijk aandachtspunt is de positionering van de peuteropvang binnen het gebouw. Hierbij wordt zorgvuldig rekening gehouden met de oriëntatie, zodat de peuteropvang optimaal geïntegreerd kan worden in de algehele visie en structuur van ODS de Bundeling. Het streven is naar een naadloze afstemming en synergie tussen ODS de Bundeling en kindpartner om zo het beste resultaat voor de kinderen te bereiken.

Samenwerken ambulante partners

In de context van samenwerking met ambulante partners zoals ergotherapie, logopedie, fysiotherapie en andere zorg wordt gestreefd naar inclusief onderwijs dat aansluit bij de ontwikkelkansen van elke leerling. De constatering van een aanzienlijke zorgbehoefte onder

leerlingen bij ODS De Bundeling gaat gepaard met de erkenning van de dagelijkse inzet van ambulante zorgpartners. Het doel is daarom voldoende ruimten te creëren die deze ambulante zorgpartners effectief ondersteunen, met als resultaat een inclusieve onderwijsomgeving waar individuele leerlingen de benodigde zorg en ondersteuning ontvangen.

Doorgaande leer- en ontwikkelijn

Het voeren van een doorgaande leer- en ontwikkelijn wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Binnen ODS de Bundeling is de ambitie voor het voeren van een doorgaande leerlijn voor kinderen van 0 tot ongeveer 13 jaar, zodanig dat de kwaliteit van het leer- en ontwikkelproces van elk kind bevordert wordt. ODS de Bundeling staat voor samenwerking met kindpartners Spelenderwijs en MIK Kinderopvang, beide onderdeel van MIK & PIW Groep, in of nabij het gebouw, vanuit één pedagogisch plan en één aanpak voor elk kind, passend binnen het profiel van de kindpartner.

Nader onderzocht dient te worden hoe de principes/ gedachtegoed van het Daltononderwijs geïntegreerd kunnen worden in de doorgaande leer- en ontwikkelijn.

Spelenderwijs leren

Kinderen leren spelenderwijs weerbaarheid, wat cruciaal is voor het voorkomen van ongewenst gedrag en pesten. Ze ontwikkelen respect voor zichzelf en anderen, bouwen zelfvertrouwen op, en leren hun grenzen voelen en communiceren. Spelenderwijs leren vergroot zelfredzaamheid en leert hun flexibel om te gaan met anderen, zodat ze op een sterke manier voor zichzelf kunnen opkomen.

Passend onderwijs

Bij ODS De Bundeling staat passend onderwijs centraal als een integraal onderdeel van hun visie en aanpak. Het beleid is ontworpen om aan diverse behoeften te voldoen, waarbij de school streeft naar een inclusieve leeromgeving voor alle leerlingen. Het team richt zich op differentiatie in de klas en biedt aanvullende ondersteuning waar nodig. Het doel is om een flexibel en ondersteunend onderwijsbeleid te hanteren dat zich aanpast aan de evoluerende behoeften van de leerlingen, en zo een positieve leerervaring voor iedereen mogelijk te maken. Momenteel zitten er twee leerlingen op ODS de Bundeling die (bijna) blind zijn en een hoge zorgbehoefte hebben, ODS de Bundeling wil ook voor deze categorie leerlingen, waar mogelijk, regulier passend onderwijs bieden.

Kindernatuurtuin

In de kindernatuurtuin ontdekken kinderen op diverse manieren de wereld om hen heen. Naast sensorisch leren, bevordert de tuin ook samenwerking en sociale vaardigheden. Het is een kleinschalige wereld van ervaring en leren, waar fouten maken wordt toegestaan, met uitzondering van slaan en gooien met stokken en stenen. Ook de peuteropvang en de BSO van MIK & PIW Groep maken gebruik van de natuurtuin. De kindernatuurtuin, met stenen, heuveltjes en een grote zandbak, is de reden waarom veel leerlingen regelmatig gebruikmaken van de TSO-voorziening.

4 Functioneel Ruimtelijk Programma van Eisen

Het streven is om de daltonvisie te blijven ontwikkelen en dat de onderwijsruimte bij de nieuwbouw volgend is aan de daltonprincipes. De ontwerper dient in ontwerpkeuzes rekening te houden met de vrijheid die leerlingen krijgen om hun eigen onderwijsprogramma vorm te geven. In dit hoofdstuk worden de ruimtelijke kaders en uitgangspunten voor ODS de Bundeling omschreven.

4.1 Algemene randvoorwaarden en uitgangspunten

Voor de nieuwbouw van ODS de Bundeling gelden de volgende algemene randvoorwaarden en uitgangspunten:

Normen/ eisen algemeen

- Het gebouw moet voldoen aan minimeisen uit het vingerende bouwbesluit (o.a. brandveiligheid, toegankelijkheid, balustrades, trappen, ventilatie, daglicht, sanitair).
- Voor alle ruimten voor de peuteropvang, en/ of buitenschoolse opvang dienen de kwaliteitscriteria, normen en eisen van het *'Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang'* van het Waarborgfonds Kinderopvang (2019) in acht te worden genomen.
- Voor alle ruimten voor de onderwijsvoorziening dienen de kwaliteitscriteria, normen en eisen het *'Kwaliteitskader Huisvesting PO-onderwijs'* van kenniscentrum Ruimte OK (2021, met update in 2023) in acht te worden genomen.
- Het gebouw voldoet aan minimale ruimteomvang voor PO & BSO zoals geformuleerd in het Besluit kwaliteit Kinderopvang (Wet kinderopvang)
- De werkplekken voldoen aan Arbo-eisen zoals beschreven en toegelicht in Arbocatalogus PO/ VO.

Ruimtelijk

- De specifieke Daltonontwerprichtlijnen van *'De Bundeling a 21st Century School Building Report'* opgesteld in overeenstemming met ODS de Bundeling door UCM ThinkTank (2022) dienen in het ontwerpproces te worden meegenomen. De volledige rapportage van de UCM ThinkTank is te vinden in Bijlage 2.
- In het ontwerpproces dient de geschetste visie op Daltononderwijs, zoals beschreven in hoofdstuk 2, geïntegreerd te worden. Hierbij is het essentieel om ervoor te zorgen dat het gebouw op een optimale wijze faciliterend is voor de ruimtelijke implementatie van het Daltononderwijs.
- Een open ruimtelijke structuur is wenselijk om samenwerking en ontmoeting te stimuleren.
- Stichting kom Leren wenst een gebouw te ontwikkelen van twee bouwlagen. De ontwerper dient hiermee rekening te houden, en functies op een evenwichtige wijze over de twee verdiepingen te verdelen.

- Gedurende de ontwerpfase dient rekening te worden gehouden met verdere ruimtelijke synergiemogelijkheden. Bijvoorbeeld de integratie van een tribunetrap en de relatie tussen groepsruimte(n) en leerpleinen.
- In het ontwerp dient extra aandacht te worden besteed aan het situeren van 'stille' plekken en 'instructie en samenwerk' plekken. Deze dienen, met name vanwege de akoestiek, bij voorkeur niet te dicht bijeen te worden gepositioneerd.
- In het ontwerp dient aandacht te zijn voor de verbinding tussen binnen- en buitenruimten. De buitenruimte moet zoveel mogelijk vanuit de afzonderlijke groepsruimten bereikt kunnen worden.
- Het is wenselijk dat de leerpleinen naast elkaar liggen, zodat deze voor grote evenementen aan elkaar geschakeld kunnen worden. Bij de situering van leerpleinen, bewegingsruimte ook rekening te houden dat één (of een deel) van de ruimten ingezet kan worden als podium of als tribunetrap.
- Het is van belang dat de ruimten binnen de school op een zodanige wijze ten opzichte van elkaar worden gesitueerd, dat de routing voor bezoekers helder is en werkzaamheden op een praktische wijze kunnen worden uitgevoerd.

Overige randvoorwaarden

- In de ontwerpfase wordt rekening gehouden met flexibiliteit om uitbreiding of inbreiding op logische wijze in de toekomst mogelijk te maken.
- Verkeersruimte(n) dienen zoveel mogelijk beperkt te worden. Waar verkeersruimte benodigd zijn dient multifunctioneel gebruik nagestreefd te worden.
- Alle publiektoegankelijke ruimten in het gebouw en buitenruimten moeten toegankelijk zijn voor mindervaliden (rolstoelen, rollators, blind- en slechtzienden).

4.2 Algemene ontwerputgangspunten en beeldkwaliteit

Het onderwijsteam van ODS de Bundeling heeft samen enkele beeldimpressies uitgewerkt van de na te streven beeldkwaliteit voor de nieuwbouw van ODS de Bundeling. In bijlage 3 een verzameling van sfeerimpressies van de beoogde nieuwbouw van ODS de Bundeling en verwijzingen naar elementen in het huidige gebouw die men graag wil behouden.

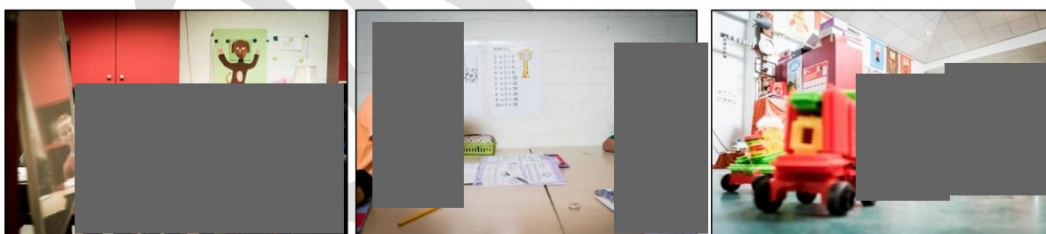
Ruimten afgestemd op activiteiten

Binnen ODS de Bundeling zijn vier duidelijke activiteiten die in een ruimte kunnen plaatsvinden omschreven namelijk:

- Instructie: Elke dag op ODS de Bundeling begint met een kwartier instructie. De rest van de dag kunnen kinderen veelal hun dag zelf inrichten om hun leerdoelen te bereiken (in stilte of in samenwerking met elkaar).
 - Instructiemomenten vinden plaats in de afzonderlijke groepsruimten. Dit zijn ook de momenten dat de voltalige groep in de groepsruimte aanwezig is. Buiten de instructiemomenten kunnen leerlingen hun dag (binnen de kaders) vrij indelen.
- Onderzoeken & samenwerken: In het gebouw dient een 'samenwerkplek' (atelierruimte) aanwezig te zijn waar samengewerkt kan worden. Enkele leerlingen per groep kunnen met een 'samenwerkpas' gebruik maken van deze ruimte. De ruimte

dient dusdanig gesitueerd te zijn dat de stilteruimte (leerplein) geen hinder ondervindt van samenwerkende leerlingen.

- Samenwerkruimte in deze ruimte kunnen een beperkt aantal leerlingen van verschillende groepen samenwerken. In de ruimte zijn enkele spellen, lesmaterialen en computers aanwezig. Ook wordt de ruimte gebruikt om onderzoek en experimenten te doen.
- De groepsruimte(n) dienen buiten de 'instructiemomenten' geschikt te zijn om samen te werken en te onderzoeken. Leerlingen hebben de vrijheid om 'groep-overstijgend' gebruik te maken van andere groepsruimten door de dag heen.
- **Stilte:** Dit zijn plekken waar kinderen in stilte kunnen werken aan individuele opdrachten. Enkele leerlingen per groep kunnen met een 'stiltepas' gebruik maken van deze ruimte.
 - Het centrale leerplein is de belangrijkste stilteruimte in het gebouw. Dit is de centrale plek in het gebouw waar men in stilte kan werken. Bij voorkeur is deze aangrenzend aan de entree en op enige afstand van 'rumoerige ruimten' zoals de samenwerkruimte en andere 'samenwerk' ruimten.
 - In de groepsruimten worden enkele stilteplekken ingericht waar leerlingen (met koptelefoons) individueel kunnen werken.
 - In de stilteruimte (leerplein) staan enkele tafels waar kinderen in groepjes in stilte met elkaar kunnen werken.
- **Spelen:** De jongste kinderen (peuteropvang, groep 1 en 2) leren spelenderwijs en met respect voor zichzelf en de ander. In de groepsruimten voor de peuters en groepen 1 en 2 en het leerplein peuters en kleuters worden enkele themahoeken en andere hoeken vormgegeven. Het leerplein voor kleuters en peuters dient tevens gebruikt te worden voor bewegingsonderwijs (verplaatsen van meubilair en themahoeken moet mogelijk zijn).

Figuur 4-1 Activiteiten en ruimten in huidige ODS de Bundeling van links naar rechts samenwerken, in stilte werken en spelen (afbeeldingen uit Bundelingse Daltonhandboek 2024).

Gedeeld ruimtegebruik

Gezamenlijk gebruik van ruimten bevordert samenwerking en saamhorigheid. Contact en (kennis)overdracht tussen partners (stichting kom Leren en MIK & PIW Groep) binnen het gebouw verloopt eenvoudig en laagdrempelig. Ook voor kinderen ontstaat op die manier een vertrouwde met de verschillende diensten en mensen in het gebouw. Het delen van ruimte levert efficiency in de ruimteprogrammering en -exploitatie op. De partners delen in gelijkwaardigheid functies en ruimten in het gebouw. De partners hebben een aantal individuele ruimten die met name voor eigen gebruik zijn ingericht. Daarnaast worden ruimten beschikbaar gesteld voor gedeeld ruimtegebruik, zoals de stiltekamer (leerplein),

peuter & kleuterleerplein, entree, keuken, flex. werkplekken en teamkamer. Hiermee wordt de flexibiliteit, synergie en toekomstbestendigheid van het gebouw vergroot.

Flexibiliteit en transparantie

De visie op ODS de Bundeling is een leeromgeving waarbij *flexibiliteit* een sleutelrol speelt. De wens is om ruimten te creëren die zich moeiteloos kunnen aanpassen aan verschillende doeleinden en werkvormen. Een specifiek aspect is de mogelijkheid om elk paar van twee groepsruimten (1/2 & peutergroep MIK – 3/4 – 5/6 – 7/8) met elkaar te verbinden, waardoor een schakelbare structuur ontstaat. Bij samenvoeging kunnen ze transformeren tot een groter instructie- en werkgebied dat dient voor diverse activiteiten.

Het waarborgen van flexibiliteit tussen de leerpleinen (met inbegrip van de stilleruimte en het leerplein voor peuters & kleuters) is eveneens van groot belang. Het streven is dat de leerpleinen *multifunctioneel* ingezet kunnen worden voor grootschalige vieringen en evenementen, door bijvoorbeeld het toepassen van een tribunetrap. De architect dient in zijn ontwerp rekening te houden met het multifunctioneel gebruik van de leerpleinen en de mogelijkheden van een tribunetrap.

Een cruciaal aandachtspunt binnen de visie is het waarborgen van *geborgenheid en veiligheid*, vooral binnen het domein voor kleuters en peuters (met name voor de peuteropvang). Dit betekent dat ondanks de flexibiliteit van de ruimten, er specifieke maatregelen en ontwerpkenmerken worden geïmplementeerd om ervoor te zorgen dat de omgeving veilig en vertrouwd blijft voor zowel kinderen als ouders. Deze maatregelen kunnen variëren van scheidingswanden tot zachte contrastkleuren die specifieke zones aanduiden (zie ook rapportage UCM Thinktank).

Gezien de aanzienlijke vrijheid die leerlingen genieten op ODS de Bundeling, staat *transparantie* hoog op de agenda. Ruimtes rondom de leerpleinen dienen zo ontworpen te zijn dat ze direct zicht bieden op deze leerpleinen. Bij voorkeur hebben groepsruimten vanuit hun locatie zicht op de leerpleinen, terwijl flexibele werkplekken zowel de leerpleinen als de groepsruimten overzien. Werkplekken worden strategisch tussen twee groepsruimten geplaatst, waardoor ze tevens dienst kunnen doen als spreekkamers. Een open en transparante uitstraling is hierbij van essentieel belang.

Waar ruimten door *duurzame en solide flexibele wanden of inrichtingselementen* kunnen worden veranderd, moeten de onafhankelijke ruimten ook voldoende akoestisch geïsoleerd zijn om rust en stilte mogelijk te maken op momenten dat dit gewenst is (m.n. rondom de 'stilleruimte'). Privacygevoelige gesprekken moeten gevoerd kunnen worden. Ook hierbij is flexibiliteit aan de orde. Als blijkt dat te veel transparantie leidt tot afleiding, moet de mogelijkheid bestaan dit eenvoudig te veranderen.

Bij een toekomstige uitbreiding, inkrimping of verandering in het onderwijsconcept van de school, dient aanpassing van ruimten eenvoudig mogelijk te zijn.

Beeldkwaliteit en inrichting

Kinderen, medewerkers, ouders/ verzorgers en andere bezoekers, moeten zich welkom en thuis voelen in het gebouw. Het gebouw moet *levendigheid* uitstralen, in een lichte, kindvriendelijke, duurzame, groene en open omgeving. De ruimten voor peuters en kleuters hebben een meer geborgen en huiselijke sfeer, passend bij de kenmerken en wensen van de doelgroep.

Figuur 4-2 Beoogde functionele kwaliteit groepsruimte peuteropvang van MIK & PIW Groep.

Om het gebouw optimaal te benutten, is het noodzakelijk de wanden effectief in te zetten. Kastenwanden zullen dienen als veelzijdige elementen voor opslag, garderobe, tentoonstellingen, presentaties of dataweergave. Het streven is om een doordachte balans te vinden tussen transparante en gesloten wanden om de juiste sfeer te creëren en functionaliteit te waarborgen.

Met name het *duurzaamheidsaspect* moet direct in de vorm, uitstraling en inrichting van het gebouw te herkennen zijn. Het gebruik van veel (dag)licht, natuurlijke materialen, groen en het creëren van veel openheid en flexibiliteit zijn daarbij belangrijk. De buitenruimte moet met het gebruik van duurzame materialen en veel natuurgroen de duurzame karakteristieken van het gebouw accentueren en aansluiten bij de al aanwezige moes- en natuurtuin. Het gebouw en de buitenruimten nodigen zo uit om het te bezoeken en actief te participeren.

Voor de beoogde beeldkwaliteit van de nieuwbouw zie bijlage 3.

Veiligheid en toegankelijkheid

Aandacht dient besteed te worden aan de veiligheid en toegankelijkheid van het terrein en het gebouw. ODS de Bundeling moet goed en veilig te bereiken zijn voor kinderen, ouders, medewerkers en bezoekers. Om een veilige ontsluiting te garanderen is het scheiden van vervoersmodaliteiten (voetgangers, fietsers en auto's) wenselijk. Kaders hiervoor zijn meegegeven in hoofdstuk 6.

In het kader van sociale veiligheid is het belangrijk dat in het kindcentrum als geheel door eenieder dezelfde normen en waarden worden nagestreefd. Er dient één pedagogisch en sociaal klimaat te ontstaan. Voor het waarborgen van de (sociale) veiligheid binnen ruimten is visueel contact met de omliggende ruimten nodig. De hoofdentree (en overige entrees) van ODS De Bundeling dient goed herkenbaar en toegankelijk te zijn. Bij meerdere bouwlagen dient het gebouw voorzien te worden van een lift.

4.3 Functioneel Programma van Eisen

In het Functioneel Programma van Eisen worden de functionele eisen, benodigde functies en ruimtelijke relaties per domein beschreven. De functionele beschrijving per ruimte is verder uitgewerkt in bijlage 4.

Het Kindcentrum is organisatorisch en ruimtelijk op te delen in twee domeinen voor onderwijs en peuteropvang van 2 tot 13 jaar. Fysiek gezien blijft de kinderdagopvang gehandhaafd in het huidige gebouw aan de Lindenlaan 73 en maakt geen onderdeel uit van voorliggend Functioneel Programma van Eisen voor het nieuw te bouwen schoolgebouw, echter in samenwerking en betrokkenheid is KDV de Lindenburcht en BSO & ZO geen onderdeel van ODS de Bundeling. Waar mogelijk wordt de inhoudelijke verbinding met het 'BSO & KDV gebouw' gelegd. Het programma voor het kindcentrum bestaat uit de volgende twee domeinen:

1. Domein voor de kleuters & peuters:
Onderbouw: groepen 1 & 2; peuteropvang
2. Domein voor de Midden- en bovenbouw:
Midden- en bovenbouw: Groepen 3 t/m 8

Leerdomeinen

De twee leerdomeinen beschikken over een eigen entree en bestaan uit een centraal leerplein, een aantal groepsruimten en facilitaire ruimten. Het domein voor peuters en kleuters is geschikt voor ongeveer 66 tot 76 kinderen (inclusief peutergroep van 16 kinderen) de domeinen voor midden- en bovenbouw voor 150 tot 170 kinderen. De domeinen hebben elk hun eigen specifieke functies en ruimten alsmede inrichting, afgestemd op de belevingswereld van de doelgroep. Voor de jongere kinderen staan met name themahoeken en spelenderwijs leren centraal. Voor de midden- en bovenbouw ligt de nadruk vooral op onderzoek, samenwerking en rustige werkplekken. Het daagt uit tot moderne werkvormen voor groepen van verschillende omvang en samenstelling. Aandacht is er voor de specifieke [aandachtspunten die het Daltononderwijs](#) vragen (zie ook het Bundelingse Daltonhandboek). Dit onderwijs vraagt een flexibele opbouw en indeling van de ruimten, met mogelijkheden om te wisselen in groeps grootte.

Het [domein voor kleuters en peuters](#) omvat een groepsruimte met 16 kindplaatsen voor MIK & PIW Groep, twee groepsruimten voor onderwijs, een leerplein voor verwerking en spelen (individueel en in groepen), en facilitaire ruimten. Het [domein voor midden- en bovenbouw](#) bestaat uit zes groepsruimten, een stilteruimte (leerplein), een samenwerkruimte, keuken en facilitaire ruimten. Bij het ontwerp moet er rekening worden gehouden met de mogelijkheid om groepsruimten per paar te koppelen, wat gezamenlijke instructie voor twee groepen en verdere samenwerking tussen de groepen bevordert. De stilteruimte (leerplein) is het 'hart' van het gebouw. Een podium- en / of tribunefunctie, en voldoende bergruimte is in of rondom de stilteruimte (leerplein) gewenst.

De [groepsruimten](#) van het onderwijs staan binnen een domein in (deels) open verbinding met elkaar en zijn rechtstreeks geschakeld aan het leerplein van het betreffende domein. Een domein is ruim van opzet zodat kinderen uit verschillende basisgroepen elkaar kunnen

ontmoeten, in stilte werken en samenwerken aan opdrachten. Het moet binnen een domein mogelijk zijn diverse activiteiten uit te voeren zoals plenaire instructies met de basisgroep, werken in groepjes, individueel werken, voeren van gesprekken, uitwisselen van informatie, presenteren, (voor)lezen, spelen, bewegen en elkaar ontmoeten. De ruimten in gebruik door peuteropvang bieden veiligheid en geborgenheid, en ruimte aan de verschillende thema hoeken. Een domein bestaat uit flexibele, inspirerende en creatieve leeromgevingen met leerbronnen en -materialen passend bij de leeftijd en / of (pedagogisch) ontwikkelingsniveau van het kind en zijn voorzien van duurzame elementen en eigentijdse (ICT) technieken.

Elke basisgroep in het onderwijs heeft een groepsruimte waarin zij de dag kunnen starten. De peuteropvang heeft een eigen groepsruimte, die vanwege herkenbaarheid en geborgenheid elke dag dezelfde is. De groepsruimten binnen de domeinen worden van elkaar gescheiden door eenvoudig te bedienen [vouw- en schuifwanden of mobiele kastenwanden/ inrichtingselementen](#). Verbinding tussen [binnen en buiten](#) is zoveel mogelijk gewenst. Er moet een verbinding zijn tussen de groepsruimte 1 t/m 4 en peuteropvang naar buiten. Bij de groepsruimten 5 t/m 8 is dit ook wenselijk.

Het is mogelijk voor bepaalde activiteiten met de '[daltonpas](#)' uitstapjes te maken naar de stilteruimte, samenwerkruimte, buitenruimte of andere groepsruimten. Talentontwikkeling van het individuele kind en leerlingenzorg kunnen hierdoor optimaal plaatsvinden, onafhankelijk van ruimtelijke indeling. Maximale koppeling en flexibiliteit tussen ruimten binnen en tussen de domeinen is nodig om de flexibiliteit te waarborgen die door wisselende grootte van de leerlingpopulaties noodzakelijk is.

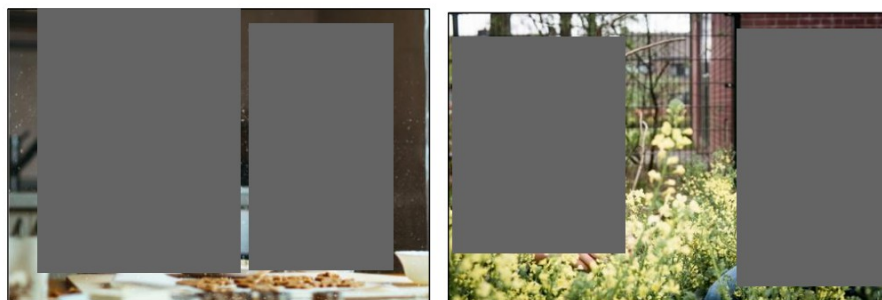
Het domein voor peuters en kleuters is voor de kleinste kinderen en dient gelegen te zijn op de [begane grond](#). De kinderen spelen dagelijks in themahoeken op het leerplein en groepsruimten. De domeinen voor midden- en bovenbouw mogen op verdiepingsniveau liggen, mits de onderlinge koppeling tussen twee groepsruimten en van de groepsruimten naar het leerplein gerealiseerd kunnen worden.

[Leer- en werklandschap](#)

Verspreid over het gebouw bevinden zich diverse aanvullende functies binnen het '[leer- en werklandschap](#)'. Alle ruimten zijn nauw verbonden met het centrale '*hart*' van het gebouw, namelijk de stilteruimte (leerplein). De positionering van deze functies ten opzichte van de stilteruimte (leerplein) dient zorgvuldig te gebeuren, rekening houdend met geluidsniveaus in de verschillende ruimten. Het is bij voorkeur wenselijk dat de samenwerkingsruimte niet direct grenst aan de stilteruimte (leerplein) of voldoende akoestisch geïsoleerd is.

Daarnaast zijn op het leer- en werklandschap onder andere de teamkamer, flexibele werkplekken en de repro/administratie gesitueerd. Bij voorkeur worden de werkplekken of kantoren tussen de groepsruimten geplaatst, waardoor ze verspreid over het gebouw liggen en tevens multifunctioneel in te zetten zijn. Zo kunnen ze dienen voor individuele gesprekken met kinderen, als overlegplekken voor ambulante medewerkers, of als ruimte voor groepswerk van leerlingen uit nabijgelegen lokalen. Bovendien dient in of aan de stilteruimte (leerplein) een [keukenvoorziening](#) gerealiseerd te worden. Deze dient te worden uitgerust met een grote oven en minimaal 5-pitskookplaat. Kinderen op ODS de Bundeling koken wekelijks en het is een belangrijk onderdeel van het onderwijsprogramma. Daarbij kunnen ze gebruik

maken van groente en fruit vanuit de eigen **natuur- / moestuin**. De teamkamer is geschikt voor gelijktijdig gebruik door ongeveer 20 personeelsleden van onderwijs en MIK & PIW Groep. De teamkamer hoeft geen ruimte te zijn met vier muren, maar kan onderdeel uitmaken van de stilleruimte. De teamkamer heeft een huiselijke ontmoetings- en ontspanningsfunctie. Tevens kan hier door leerkrachten individueel gewerkt worden en/ of kunnen er vergaderingen plaats vinden. Bij voorkeur is de teamkamer daardoor in een hoek van de stilleruimte (leerplein) gerealiseerd, zodat deze ruimte (enigszins) afsluitbaar is.

Figuur 4-3 Kinderen leren ontdekken in keuken, moes- en natuurtuin.

Facilitair

Door het gebouw heen liggen enkele facilitaire ruimten. Het is belangrijk dat bij bouwen in meerdere lagen een **lift** wordt gerealiseerd. Voor de **entrees** dient bij voorkeur een ruimte te zijn waar kinderen niet direct de straat op kunnen en waar kinderen/ouders veilig kunnen wachten. Daarnaast moet er door het gebouw voldoende **opbergruimte** aanwezig zijn. Waar mogelijk dienen slimme oplossingen worden gezocht door flexibele wandconstructies op de leerpleinen of in de groepsruimten. De **garderobes** voor de groepsruimten dient nabij de desbetreffende groepsruimte op het leerplein gerealiseerd te worden. Voor het personeel dienen er door het gebouw voldoende toiletten aanwezig te zijn. Er dienen minimaal twee volwassentoiletten (per verdieping 1) aanwezig te zijn en een MIVA-toilet.

Leerdomein onderbouw (peuters en kleuters)	Leerdomein Midden- en bovenbouw
2 Groepsruimten onderwijs 1 Groepsruimten peuteropvang 1 Leerplein	6 Groepsruimten 1 Leerplein
Leer & Werklandschap	
Samenwerkkamer (atelier), Keuken, Teamkamer en multifunctionele kantoren / spreekkamers / samenwerkplekken	
Facilitair	
Entree, garderobe, bergruimte, lift, techniek, toiletten	

4.4 Ruimtelijk Programma van Eisen

De toekomstige omvang van ODS de Bundeling is in gezamenlijk gemaximeerd op 200 leerlingen, met een normatieve ruimtebehoefte van 1.206 m² BVO. MIK & PIW Groep

(Spelenderwijs) verzorgt in ODS de Bundeling de peuteropvang met een groep voor in totaal 16 kindplaatsen van 2 – 4 jaar. Dit komt neer op een ruimtevraag van 56 m² fno vrij vloeroppervlak voor de peuteropvang, gezamenlijke berging, was- en droogruimte en verschoonruimte, gezamenlijk circa 98 m² bvo. Beide partners hebben gezamenlijk een integraal programma van eisen opgesteld, waarbij zij gezocht hebben naar optimaal functioneel gebruik en synergie. De integrale ruimtebehoefte bedraagt circa **1.306 m² bvo**. Deze is vertaald naar een ruimtetabel. De ruimtetabel benoemt alle gevraagde functies en bijbehorende ruimten, voorzien van omvang in functioneel nuttig vloeroppervlak (fno): de ruimte die partners functioneel tot hun beschikking hebben, gemeten over de vloer tot de opgaande scheidingsconstructie. Daarnaast is het bruto oppervlak (bvo aangeduid): het netto oppervlak voorzien van een ingeschatte opslag ten behoeve van verkeersruimten, wanden en technische voorzieningen.

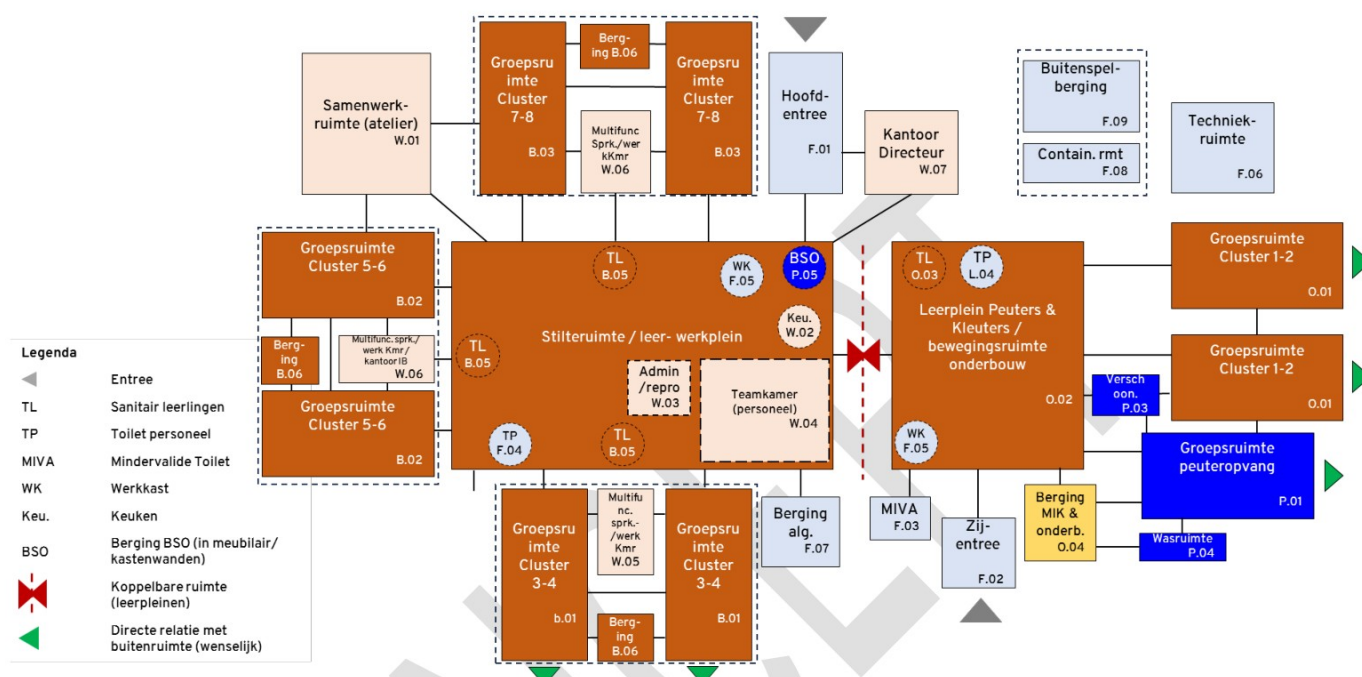
De ruimtevraag is weergegeven in onderstaande tabel, de totale ruimtelijst, inclusief toedeling van ruimte naar partners, is te vinden in bijlage 4.

Functie	Uitgangspunt	Ruimte vraag
Leerdomein Onderbouw & peuteropvang	Leerplein peuters & kleuters + 2 groepsruimten, 1 groepsruimte van 16 kindplaatsen peuteropvang MIK & PIW Groep	346 m ² bvo
Leerdomein Midden- en Bovenbouw	Stilteruimte (leerplein), 6 groepsruimten	648 m ² bvo
Leer- & werklandschap	Samenwerkruimte, keuken, teamkamer, repro, flex. Werkplekken / kantoren.	190 m ² bvo
Facilitair	Entree, (MIVA-)toiletten, werkkasten, bergingen en andere facilitaire ruimten	101 m ² bvo
Totaal		1.306 m² bvo
Totaal MIK & PIW groep		98 m² bvo
Totaal Onderwijs	(normatieve behoefte = 1.206 m ²)	1.208 m² bvo

Stichting kom Leren en MIK & PIW Groep maken gezamenlijk gebruik van het leerdomein onderbouw & peuteropvang, het Werk- leerlandschap en enkele facilitaire ruimten. De leerdomeinen midden- en bovenbouw worden enkel gebruikt door stichting kom Leren (en mogelijk de BSO).

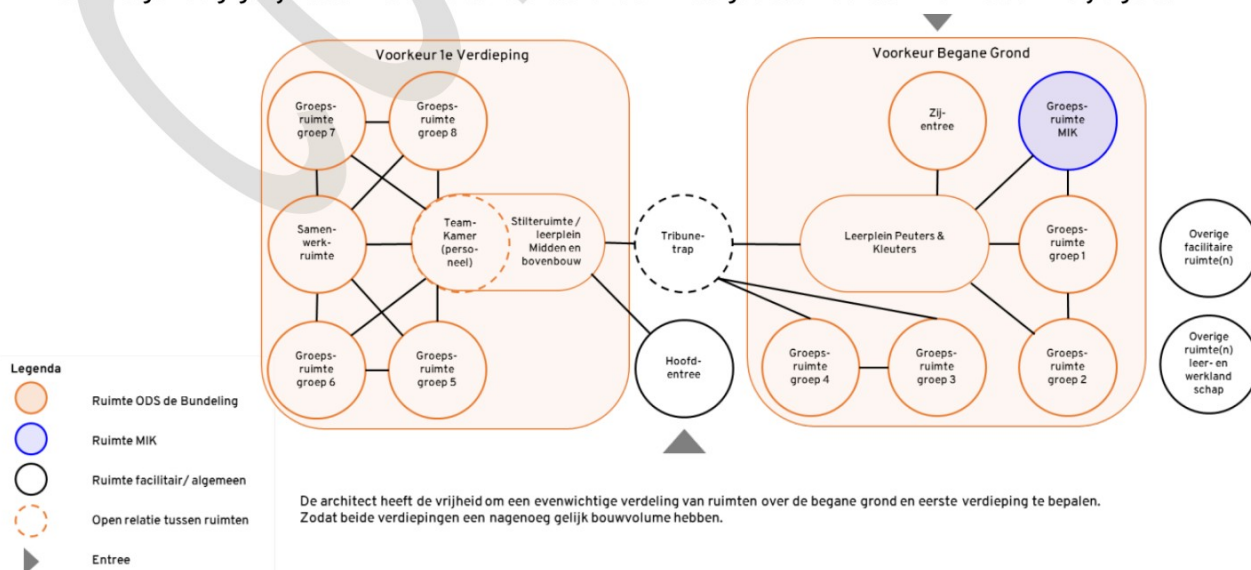
4.5 Relatieschema

In het Functioneel Ruimtelijk Programma van Eisen zijn de kwalitatieve, kwantitatieve en relationele eisen van de gewenste ruimten in ODS de Bundeling benoemd. In onderstaand relatieschema zijn deze eisen vertaald in een ruimtelijke uitwerking. De relaties tussen de hoofdfuncties en ruimten van ODS de Bundeling zijn in onderstaande relatieschema (figuur 4-6) uitgewerkt, zie ook bijlage 5.

Figuur 4-4 Relatieschema ODS de Bundeling

Aanvullend op het relatieschema, biedt het volgende overzicht inzicht in de gewenste functies verdeeld over de begane grond en eerste verdieping. De architect heeft de vrijheid om een evenwichtige verdeling van ruimten over beide verdiepingen te bepalen, met als doel een nagenoeg gelijk bouwvolume te realiseren. U vindt gedetailleerde informatie in bijlage 5.

Figuur 4-5 Schematische relaties verdiepingen

5 Technisch Programma van Eisen

De uitgangspunten op basis waarvan het Technisch Programma van Eisen voor ODS de Bundeling uitgewerkt, zijn in dit hoofdstuk samengevat. Tijdens het ontwerpproces kan het Technisch Programma van Eisen op onderdelen nader worden uitgewerkt en gedetailleerd. Het Technisch Programma van Eisen vormt een onlosmakelijk geheel met het Functioneel Ruimtelijk Programma van Eisen. Het geeft de generiek geldende eisen.

Het Technisch Programma van Eisen definieert de technische prestaties die worden verwacht van de nieuwbouw:

- De eisen zijn de uitgangspunten voor de ontwerpers, adviseurs en mogelijk ook mee engineerende leveranciers, die bij het ontwerpproces betrokken worden.
- De eisen (uitgezonderd de wettelijke eisen) zijn richtinggevende gedragen resultaatverwachtingen. Tijdens de ontwerpfase wordt het programma geoptimaliseerd en kunnen alternatieven worden onderzocht binnen de gestelde resultaatsverwachtingen.

Specifieke eisen die samenhangen met de inrichting van ruimten (bijvoorbeeld aantal en exacte plaats van aansluitpunten elektra) worden niet in het Technisch Programma van Eisen beschreven. Aan de markt wordt overgelaten dit op basis van het programma, in overleg met het ontwerpteam en gebruikers adequaat in te vullen en daartoe met voorstellen komen.

5.1 Randvoorwaarden Technische PvE

- Met het oog op de toekomst wordt aanbevolen om slechts vaste (beton) wanden toe te passen waar dit vanuit de specifieke functie noodzakelijk is.
- Bouwmaterialen dienen zoveel mogelijk demontabel, circulair en duurzaam te zijn.
- Het gebouw moet voldoen aan de beschreven duurzaamheidsambities, minimaal frisse scholen klasse B en de geldende duurzaamheidseisen
- Het gebouw straalt duurzaamheid uit door passend materiaalgebruik (bijvoorbeeld hout, groen, circulaire en duurzame materialen).
- Voor alle ruimten voor de peuteropvang, kinderopvang en/ of buitenschoolse opvang dienen de technische eisen van het *'Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang'* van het Waarborgfonds Kinderopvang (2019) in acht te worden genomen.
- Voor alle ruimten voor de onderwijsvoorziening dienen de technische eisen van het *'Kwaliteitskader Huisvesting PO-onderwijs'* van kenniscentrum Ruimte OK (2021, met update in 2023) in acht te worden genomen.

5.2 Algemene eisen / bouwfysische eisen

Uitgangspunt vanuit het IHP is een gasloos, Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG). Het ontwerpteam krijgt de opdracht om dit niveau waar mogelijk te verhogen naar een Energie Neutraal Gebouw (ENG). Hierbij worden de eventuele bijkomende investeringskosten afgewogen tegen de meerwaarde en financiële voordelen op lange termijn.

Voor een optimale leer- en werkomgeving moeten binnenklimaat, akoestiek, verlichting, daglicht en veiligheid goed zijn. ISSO (het kennisinstituut voor de installatiesector) heeft een

ambitieprofiel neergelegd op het gebied van luchtkwaliteit, thermisch niveau, visueel en akoestisch comfort en energie. Frisse Scholen klasse B wordt als minimale comforteis opgelegd voor alle verblijfsruimten. Voor ruimten waar Frisse Scholen niet van toepassing is zijn minimumeisen geformuleerd of wordt verwezen naar de eisen uit het Bouwbesluit.

Thema	Frisse scholen klasse
Energie	Minimaal Klasse B
Lucht (ventilatie)	Minimaal Klasse B
Lucht (overig)	Minimaal Klasse B
Temperatuur	Minimaal Klasse B
Licht	Minimaal Klasse B
Geluid	Minimaal Klasse B

Voor het materiaalgebruik wordt gestreefd naar onderhoudsarme materialen met een zo laag mogelijke belasting op het milieu. In de ontwerpfase wordt onderzocht in welke mate een meetbare classificatie kan worden behaald (bijv. NIBE-systematiek). Er wordt geen duurzaamheidslabel voorgeschreven (bijv. BREEAM, LEED). Een label impliceert naast hogere bouwkosten ook een extra administratieve last, hetgeen onwenselijk wordt geacht. Toegankelijkheidseisen worden conform Bouwbesluit aangehouden.

5.3 Bouwkundige eisen

De structuur dient dermate ontworpen te zijn, dat het gebouw op een eenvoudige wijze aanpasbaar is aan wijzigend ruimtegebruik in de toekomst. Denk hierbij aan minimaal gebruik van dragende binnenwanden, eenvoudig verplaatsbare binnenwanden, bereikbaarheid en aanpasbaarheid van installaties, etc.

De daken worden zoveel mogelijk uitgevoerd als groendaken, ten behoeve van het bufferen van regenwater en het beperken van de opwarming van het gebouw in de zomer. Ter plaatse van PV-panelen is dit niet altijd mogelijk. De hoofdentree wordt voorzien van een luifel. Hang- en sluitwerk wordt standaard uitgevoerd in inbraakwerendheidsklasse 2.

In alle afzonderlijke groepsruimten is een afzonderlijke pantry wenselijk. De pantry's worden gerealiseerd zonder vaste toestellen (vaatwasser en koelkast) maar met een spoelbak. Voor de keukeninrichting van de 'keuken' en bemeubeling wordt minimaal een grote oven en een 5-pitskookvoorziening voorzien. De exacte uitwerking is in ontwerpfase nader te bekijken, e.e.a. in overleg met de eigenaar, eindgebruikers en ontwerpers.

5.4 Elektrotechnische eisen

ODS De Bundeling wordt voorzien van één hoofdaansluiting en bemetering. In de ontwerpfase vindt gedetailleerd overleg plaats met de eindgebruikers om afstemming te bereiken over het afsluiten van individuele ruimten en clusters in verhouding tot elkaar. De bestaande elektra-aansluiting van de school wordt benut, hoewel het mogelijk is dat deze aansluiting moet worden opgeplust. Vanwege netcongestie is het essentieel om tijdig een verzwaring aan te vragen, om bouwvertraging te voorkomen.

5.5 Werktuigbouwkundige eisen

Er komt één centraal geregelde, collectieve gebouwinstallatie. Per ruimte kan de temperatuur met enkele graden worden bijgesteld door de gebruikers. De ventilatie wordt volledig centraal geregeld op basis van CO₂-metingen en kan niet worden bijgesteld per ruimte. Uiteraard is het altijd mogelijk om bijkomend te ventileren door het openen van ramen (spuien). Hemelwater wordt opgevangen en hergebruikt voor het spoelen van toiletten en het voeden van buitenkranen.

6 Programma van eisen buitenruimte

Het buitenterrein is integraal onderdeel van het programma van ODS de Bundeling. In dit hoofdstuk worden de eisen ten aanzien van de buitenruimte beschreven. Dit omvat enerzijds de algemene eisen waaraan de buitenruimte moet voldoen en anderzijds eisen omtrent mobiliteit (parkeren, stallen fietsen e.a.).

6.1 Uitgangspunten buitenruimte

- Behoud/ uitbreiding van de kindernatuurruimte zijn essentieel bij de nieuwbouw van ODS de Bundeling
- Tijdens de bouw moet de natuurruimte toegankelijk blijven voor de leerlingen van ODS de Bundeling.
- Er dienen voldoende parkeerplaatsen voor verschillende mobiliteitsmogelijkheden gerealiseerd te worden (voet, fiets, auto), waarbij halen en brengen te auto ontmoedigd dient te worden.
- Per klas, vanaf groep 5, is het toegestaan dat maximaal vier kinderen tegelijkertijd naar buiten gaan met de Daltonpas, buiten reguliere pauze's..

6.2 Visie op de buitenruimte/ natuurruimte

In het kader van het Daltononderwijs wordt veel belang gehecht aan een rijke leeromgeving, waarbij de buitenruimte en de natuurruimte als onderdeel daarvan een cruciale rol spelen. Deze buitenruimtes zijn zo ontworpen dat *zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerking en ontdekking* centraal staan. Buitenruimte is in voor ODS de Bundeling extra belangrijk, gezien kinderen met een 'Daltonpas' (in kleine groepen) op bijna ieder moment van de dag buiten mogen spelen.

De buitenruimte is over het algemeen zo ingericht dat het verschillende mogelijkheden biedt voor zowel geplande educatieve activiteiten als spontane ontdekkingen, waarbij de volgende kenmerken verwacht kunnen worden:

- Diverse natuurlijke elementen: De natuur-/ moestuin is voorzien van diverse natuurlijke elementen, zoals bomen, struiken en bloemen. Dit biedt de leerlingen de gelegenheid om de biodiversiteit te verkennen en te begrijpen. Een belangrijk uitgangspunt is het plaatsen van groenblijvende planten, die hun blad meer dan één seizoen behouden (UCM Thinktank, 2022). Het handhaven van de huidige natuurruimte en deze mogelijk uitbreiden is het uitgangspunt.
- Educatieve zones: Verschillende delen van de tuin kunnen worden ingericht voor specifieke educatieve activiteiten, zoals een moestuin waar leerlingen verantwoordelijk zijn voor het planten en verzorgen van gewassen.
- Observatieplekken: Rustige plekken met zitgelegenheid, zoals bankjes of stenen, kunnen worden gecreëerd om leerlingen aan te moedigen tot observatie en reflectie. Dit biedt ruimte voor zelfstandig denken en waarneming van de natuurlijke omgeving.

- Ruimte voor vrij spel: Het is belangrijk dat er ruimte is voor vrij spel en spontane ontdekkingen. Een deel van de tuin dient ingericht te worden als speelzone waar kinderen hun creativiteit de vrije loop kunnen laten.
- Milieubewustzijn: Daltononderwijs moedigt milieubewustzijn aan. Daarom is de natuurtuin ontworpen met aandacht voor duurzaamheid door het gebruik van regenwateropvang, recyclingstations en informatieborden over de lokale flora en fauna.
- Seizoensgebonden activiteiten: De buitenruimte kan ook worden aangepast aan de seizoenen, waardoor leerlingen de veranderingen in de natuur kunnen ervaren en begrijpen. Dit kan leiden tot gevarieerde educatieve activiteiten, van het bestuderen van herfstbladeren tot het observeren van lentebloemen.

Kortom, de buitenruimte en natuurtuin zijn, in het kader van het Daltononderwijs, niet alleen plekken om te spelen, maar ook *educatieve tools* die leerlingen ondersteunen in hun ontwikkeling en hen aanmoedigen een sterke band met de natuur te ontwikkelen.

6.3 Speelterreinen

Speelterrein onderwijs

Voor de basisschool wordt de omvang van het huidige speelterrein behouden en waar mogelijk vergroot indien ruimte vrijkomt door een compactere nieuwbouw dan de bestaande situatie. Voor optimale verbinding tussen binnen en buiten is het buitenterrein direct bereikbaar vanuit de groepsruimten die op de begane grond zijn gepositioneerd. Het dient zodanig gesitueerd te zijn dat geluidshinder en afleiding voor de binnenruimten zoveel als mogelijk wordt voorkomen.

Figuur 6-1 Impressiebeelden 'natuurlijke' buitenruimte

Bij de situering dient rekening te worden gehouden met bezonning en bescherming tegen de wind. Aandacht dient besteed te worden aan de veiligheid en toegankelijkheid van het speelterrein en de speeltoestellen. Er dienen in en buiten het gebouw geen omstandigheden te worden gecreëerd die uitnodigen tot gevaarlijke situaties. Bij het toepassen van verharding dient deze uitgevoerd te worden in een dichte onderhoudsvriendelijke verharding die voorzien is van afwatering, dient goed begaanbaar te zijn en geen onnodig gevaar op te leveren voor de kinderen. Onder en rondom speeltoestellen is zachte kindvriendelijke verharding aanwezig.

Een (afsluitbare) berging dient gerealiseerd te worden voor buitenmateriaal (speelmateriaal, gereedschap, onderhoud). Deze berging dient direct bereikbaar te zijn vanuit het speelterrein. Deze wordt gecombineerd met de peuteropvang.

Speelruimte peuteropvang

Conform de eisen van de Wet Kinderopvang (en Kwaliteitskader Kinderopvang) hebben de peutergroepen een eigen (afsluitbaar) speelterrein, van minimaal 3 m² per kind (wettelijke ondergrens), waarbij 7 m² in het kader van gevarieerd spelen wordt aanbevolen. De peutergroep (16 kinderen) hebben, uitgaande van 7 m² hiermee een (afgesloten) speelterrein van circa 112 m². Het speelterrein voor de peuteropvang voldoet aan de eisen conform het Kwaliteitskader Kinderopvang, zijn veilig en op de leeftijdsgroep ingericht. Het speelterrein is rechtstreeks toegankelijk vanuit de groepsruimten van de peuteropvang. De buitenruimte heeft een natuurlijke inrichting, dient op zijn minst een zandbak te hebben, een verhard stuk en indien mogelijk een onverhard stuk (gazon). Verder moet er de gelegenheid zijn om hoogteverschillen te ervaren. Bij voorkeur wordt het speelterrein en natuurtuin gedeeld met de school, en is een eigen afgesloten speelterrein niet noodzakelijk. Een omheining om de volledige speelplaats is noodzakelijk in verband met de veiligheid. Indien multifunctioneel gebruik met het onderwijs, is een hek om het gehele speelterrein voldoende. Bij gebruik van hekken als afscheiding van het speelplein dient rekening gehouden te worden met beknellingsgevaar voor de jongste doelgroepen (bij voorkeur weinig ruimte tussen de spijlen). Geborgenheid voor de peuters is noodzakelijk. Ook dient een (afsluitbare) berging gerealiseerd te worden voor buitenmateriaal (speelmateriaal, gereedschap, onderhoud). Bij voorkeur wordt deze gecombineerd met de buitenberging van de school (zoals beschreven in bijlage 3).

6.4 Eisen buitenruimte

In het (natuur)speelterrein is ruimte voor uitdagende speelgelegenheden, en wordt bewegen gestimuleerd. Vanuit het gebouw is zicht op het buitenterrein, waarbij het zicht vanuit de domeinen en de teamkamer op het speelterrein voorwaardelijk is. Het ontwerp voor het gebouw dient afgestemd te zijn op het ontwerp van de buitenruimte en het behouden van de huidige natuurtuin. Binnen en buiten vormen één geheel en zijn integraal met elkaar verbonden. De speelterreinen zijn voorzien van voldoende groen en sluit aan bij de ambities van het daltononderwijs en stichting kom Leren. Fietsenstallingen en (tijdelijke) autoparkeerplaatsen dienen te voldoen aan de CROW-richtlijnen, het kwaliteitskader onderwijshuisvesting en de geldende Nota parkeerbeleid Meerssen 2022-2025.

Gewenst is dat regenwater op een natuurlijke wijze opgevangen en afgekoppeld wordt van het riool. Waterdoorlatende tegels kunnen eraan bijdragen dat regenwater op een natuurlijke wijze filtreert in de ondergrond. Het buitenterrein biedt ruimte aan een moestuin, natuurtuin en mogelijk andere educatieve natuurelementen.

Het Kwaliteitskader Onderwijs (2023) geeft het advies dat een school in het primair onderwijs minimaal 5 m² per leerling aan buitenruimte heeft, waarvan minimaal 2 m² onverhard dient te zijn. Voor 200 leerlingen betekent dat een ruimtebehoefte voor buitenruimte van 200 x 5 m² = 1.000 m², waarvan 400 m² onverhard dient te zijn. Met nieuwbouw op het huidige terrein zal hieraan ruimschoots worden voldaan.

6.5 Parkeernormen en fietsenstalling

Parkeren van Auto

Voor het parkeren van auto's van medewerkers en bezoekers dienen voldoende permanente parkeerplaatsen aanwezig te zijn. De parkeerplaatsen dienen te voldoen aan de CROW-normen en de nota parkeerbeleid Meerssen 2022-2025. In de nota zijn de parkeernormen opgesteld voor zowel auto's als fietsen. ODS de Bundeling valt onder 'rest bebouwde kom'. De parkeerbehoefte wordt bepaald door middel van het aantal eenheden per functie te vermenigvuldigen met de parkeernorm. Daarin worden de volgende regels gehanteerd:

Parkeernorm Onderwijs				
	Eenheid	Centrum	Rest bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Basisschool	Per leslokaal	0,8	0,8	0,8
Kinderdagverblijf	Per 100 m ² bvo	1,0	1,4	1,5

Dit houdt in dat minimaal ($8 \times 0,8 =$) **7 (6,4) parkeerplaatsen** aanwezig dienen te zijn voor het personeel. Per parkeerplaats wordt een oppervlakte van 25 m² gehanteerd. Dit betekent een minimale totale oppervlakte van **175 m²** aan parkeerplaatsen voor auto's. Aanvullend dient er **2 (1,4) parkeerplaatsen** voor de peuteropvang te worden gerealiseerd, met een oppervlakte van **50 m²**. Enkele parkeerplaatsen zijn al voor de school gerealiseerd. Tijdens het ontwerpproces dient in samenspraak met de gemeente Meerssen onderzocht te worden op welke wijze parkeren in de openbare ruimte plaats kan vinden.

Stallen van Fietsen

Ten behoeve van het stallen van fietsen door medewerkers, kinderen en bezoekers dient een of meerdere fietsenstallingen op het terrein geplaatst te worden. Deze fietsenstalling dient dusdanig gesitueerd te worden dat de verkeersveiligheid niet in het geding komt en dat toezicht vanuit het gebouw mogelijk is. Vanwege de verkeersveiligheid moet de toegang voor fietsers en auto's gescheiden zijn. Oplaadmogelijkheid voor elektrische fietsen zijn gewenst bij de fietsenstallingsplaatsen voor volwassenen (bezoekers & medewerkers).

De fietsenstallingen dienen te voldoen aan de CROW-normen en het kwaliteitskader onderwijshuisvesting.

Voor de *fietsparkeernormen* gelden de volgende richtlijnen:

Fietsparkeernorm			
	Eenheid	Centrum	Rest bebouwde kom
Basisschool (leerlingen): < 250 leerlingen	Per 10 leerlingen	4,3	4,3
Basisschool (leerkrachten): < 250 leerlingen	Per 10 leerlingen	0,4	0,4

Voor het aantal fietsenstallingen betekent dit minstens $(200/10 =) 20 \times 4,3 = 86$ **fietsenstallingen** en een oppervlakte van **68,8 m²**. Voor medewerkers betekent dit een minimaal aantal van $(20/10 =) 20 \times 0,4 = 5$ **fietsenstallingen**. Voor de peuteropvang worden dezelfde eisen gehanteerd. Dit komt neer op een aantal van **2** fietsenstallingen voor kinderen en **1** fietsenstalling voor kinderen, oftewel een aanvullende **75,2 m²**

Op basis van het kwaliteitskader onderwijs en de nota parkeerbeleid Meerssen 2022-2025 dient de buitenruimte, parkeerplaatsen en fietsenstalling een minimale oppervlakte van **1.413 m²** te hebben.

Het totale ruimteprogramma buitenruimte is onderstaand weergegeven.

Functie	Aantal	m ²
Speelruimte onderwijs (natuurtuin, moestuin en ingericht in zones naar leeftijd).	200 leerlingen	1.000 m ²
Speelruimte Peuteropvang	1 groep (16 leerlingen)	112 m ²
Fietsenstalling leerlingen ODS de Bundeling	86	68,8 m ²
Fietsenstalling personeel ODS de Bundeling	5	4,8 m ²
Fietsenstalling peuteropvang	2	1,6 m ²
Fietsenstalling personeel peuteropvang	1	0,8 m ²
Subtotaal buitenruimte eigen terrein		1.188 m²
Parkeren onderwijs	7	175 m ²
Parkeren peuteropvang,	2	50 m ²
Subtotaal parkeren		225 m²
Totaal buitenruimte		1.413 m²

Bijlagen

Bijlage 1 Bundelingse Daltonhandboek 2024

Bijlage 2 De Bundeling: a 21st Century School Building Report (UCM Thinktank, 2022)

Bijlage 3 Wensbeelden en sfeerimpressies van ODS de Bundeling

Bijlage 4 Integraal ruimtelijk Programma van Eisen

Bijlage 5 Relatieschema ODS de Bundeling & Verdeling relaties per verdieping

CONCEPT

Bijlage 3 Sfeerbeelden en impressiebeelden ODS De Bundeling

Buitenruimte (huidige natuurtuin handhaven)

